

Fentolamin – Behandling vid extravasering av Vasokonstriktor

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Bakgrund och syfte

Syftet med rutinen är att beskriva behandling av ischemisk reaktion till följd av extravasering av vasokonstrigerande läkemedel, framför allt av Noradrenalin. Genom att administrera alfa-receptorblockeraren **Fentolamin** lokalt, eller via sympatikolys genom **regional blockad**, kan man återställa blodflödet, minska ischemi och förhindra utveckling av hudnekros och bestående vävnadsskador.

Indikation

- **Misstänkt eller bekräftat läckage** av noradrenalin, eller annat vasokonstrigerande läkemedel, från en perifer eller central venös infart till omgivande mjukdelar.
- **Kliniska tecken:** Bleking av huden ("blanching"), lokal kyla, smärta, svullnad eller tecken på nedsatt cirkulation i det drabbade området.

Viktigt: Behandlingen bör påbörjas omedelbart. Störst effekt ses om åtgärder vidtas inom 12 timmar efter incidenten.

Utförande

1. **Avbryt infusionen:** Stoppa omedelbart tillförsel av läkemedlet men **låt kanylen sitta kvar** initialt.

2. **Aspirera:** Försök aspirera så mycket som möjligt av kvarvarande läkemedel genom kanylen för att minska mängden Noradrenalin (eller annat aktuellt läkemedel) i vävnaden.
3. **Lokalbehandling med Fentolamin:**
  - **Fentolamin 5 mg/mL** (10 ampuller á 1 ml) förvaras i kylskåp i IVA:s läkemedelsrum.
  - **Beredning:** Lös upp 5 mg **Fentolamin** i 9 mL NaCl 9 mg/mL.
  - **Dosering:** Standarddos för vuxna är 5–10 mg (= 1–2 ampuller **Fentolamin 5 mg/ml**).
  - **Injektion:** Läkare utför behandlingen. 1–2 mL av lösningen injiceras direkt genom den befintliga kanylen innan den avlägsnas. Använd därefter en fin nål (subcutan eller intramuskulär) för att injicera resten av lösningen i små kvaddlar subkutant runt och i det ischemiska området.
4. **Regional blockad:** Vid omfattande extravasering i en extremitet, eller om lokalbehandling med Fentolamin inte ger tillräcklig effekt, kan man anlägga **plexusblockad** i tillägg eller som förstahandsmetod. Val av blockad avgörs av extravaseringens lokalisering. **EDA** kan vara ett alternativ i vissa fall.
  - **Effekt:** Blockaden ger en ihållande sympatikolytisk vasodilatation i hela extremiteten, vilket bryter vasospasmen effektivare än enbart lokal injektion.
  - **Smärtlindring:** Ger även god smärtlindring vilket sänker patientens stressrespons och endogena katekolaminpåslag.
5. **Övervakning:**
  - Övervaka blodtryck och puls regelbundet (risk för systemisk hypotension).
  - Inspektera hudens färg och temperatur kontinuerligt. Om cirkulationen inte återställs kan injektion av Fentolamin behöva upprepas.
6. **Eftervård:** Applicera varma (ej heta) kompresser för att främja kärl dilatation. Placera extremiteten i högläge.

Källförteckning

[Antidotregister - Antidot Phentolamine Mesylate injection Sandoz standard - Giftinformationscentralen](#)

Reynolds, P. M., et al. (2014): *Management of Extravasation Injuries: A Focused Evaluation of Noncytotoxic Medications.* Pharmacotherapy.

UpToDate: *Extravasation injury from intravenous non-antineoplastic agents.*

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Kungälv

Innehållsansvar: Jennie Sjöstrand, (jensj2), Ivasjuksköterska

Godkänd av: Jesper Wallskog, (jeswa1), Överläkare

Dokument-ID: SV9761-782711715-1218

Version: 2.0

Giltig från: 2026-03-10

Giltig till: 2028-03-10